

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **R. Z.I.**, zastoupen Mgr. Jiřím Zbořilem, advokátem se sídlem Horní náměstí 7, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 6. 2019, č. j. 64 A 36/2018 – 24,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 6. 2019, č. j. 64 A 36/2018 – 24, **s e r u š í**.
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 31. 10. 2018, č. j. KUOK 113438/2018, **s e r u š í** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 18 200 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce Mgr. Jiřího Zbořila, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 6. 2019, č. j. 64 A 36/2018 – 24, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2018, č. j. KUOK 113438/2018. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 10. 8. 2018, č. j. SMOL/004750/2017/OZP/PEK.

[2] Podle uvedeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce spáchal přestupek na úseku ochrany zemědělského půdního fondu (dále též „ZPF“) podle § 20 odst. 1 písm. c)

zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v relevantním znění (dále jen „zákon o ochraně ZPF“), kterého se měl z nedbalosti dopustit tím, že od 18. 8. 2017 do 29. 5. 2018 užíval zemědělskou půdu, a to konkrétně pozemek parc. č. X v k. ú. N. H., na jehož ploše byl umístěn různý materiál (hromady písku, štoliny a žulové kostky), k nezemědělským účelům bez souhlasu s jejím odnětím ze ZPF, tj. v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF. Za uvedený přestupek byla žalobci dle § 20 odst. 3 písm. a) zákona o ZPF uložena pokuta ve výši 2000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení spojené s projednáváním přestupku ve výši 1000 Kč.

[3] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný výše zmíněným rozhodnutím ze dne 31. 10. 2018, č. j. KUOK 113438/2018, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný uvedl, že náhledem do evidence katastru nemovitostí bylo zjištěno, že ke dni rozhodování je pozemek par. č. X v k. ú. N. H., jehož vlastníkem je žalobce, veden jako druh pozemku orná půda, způsob ochrany nemovitosti - zemědělský půdní fond. Se žalobcovou námitkou, že pokud není pozemek zemědělsky obhospodařován, nejde o součást ZPF i přesto, že byl pozemek dosud v katastru nemovitostí formálně veden v kategorii zemědělské půdy, se dostatečně vypořádal správní orgán I. stupně. Podle žalovaného překračuje žalobcova argumentace rámec zákona o ochraně ZPF a rozsudky Nejvyššího soudu, na které žalobce v odvolání odkazoval, nedopadají na skutkové okolnosti posuzované věci.

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž zdůraznil, že podmínky užívání zemědělské půdy nelze hodnotit pouze formalisticky, ale je třeba zohlednit především účel zákona o ochraně ZPF jako celku, což správní orgány neučinily. Žalobce nerozporuje, že dotčený pozemek je v katastru nemovitostí veden jako orná půda se způsobem ochrany ZPF, ale nesouhlasí se závěry správních orgánů, které bez dalšího dovozují, že jde o pozemek patřící do zemědělského půdního fondu podle zákona o ochraně ZPF. Žalobce dále uvedl, že v červnu roku 2013 byla k žádosti Magistrátu města Olomouc dle § 30 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) (dále jen „stavební zákon“), na základě podnětu městysu Náměšř na Hané, opatřena územní studie, jež po schválení a zaevidování do evidence územně plánovací činnosti slouží jako podklad pro rozhodování v území a stanoví, že předmětný pozemek parc. č. X bude využíván jako součást ploch veřejného prostranství.

[5] Žalobce s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze zdůraznil, že zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu vyžaduje splnění dvou předpokladů: takový pozemek je (nebo byl) a nadále má být zemědělsky obhospodařován a současně je v evidenci nemovitostí takto označen. Není-li pozemek zemědělsky obhospodařován, nejde o součást zemědělského půdního fondu, byť je pozemek takto dosud formálně veden v katastru nemovitostí. Podle žalobce je daný pozemek předurčen k využití jako veřejné prostranství a tudíž jej od okamžiku zveřejnění územní studie nelze užívat k zemědělským účelům.

[6] Krajský soud rozsudkem ze dne 26. 6. 2019, č. j. 64 A 36/2018 – 24, žalobu jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

[7] Krajský soud konstatoval, že závěry vyslovené Nejvyšším soudem, na něž žalobce odkazoval, nelze aplikovat na posuzovanou věc, jelikož otázkou soudních sporů řešených těmito rozsudky nebyla ochrana ZPF, ale vlastnické vztahy a zmírnění majetkových křivd podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“). Tento zákon obsahuje vlastní úpravu znaků charakterizujících půdu jako ZPF, které nelze přejímat pro účely aplikace zákona o ochraně ZPF. Ten obsahuje odlišnou úpravu a jeho předmětem je veřejný zájem na ochraně zemědělského půdního fondu.

[8] Krajský soud uzavřel, že pozemek ve vlastnictví žalobce tvoří ve smyslu § 1 zákona o ochraně ZPF zemědělský půdní fond a vzhledem k tomu, že byl užíván k nezemědělským účelům, došlo k naplnění formálních i materiálních znaků přestupku podle § 20 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF. Daný pozemek ve vlastnictví žalobce je v katastru nemovitostí pro k. ú. N. H. evidován jako orná půda. Jestliže podle § 1 odst. 2 zákona o ochraně ZPF tvoří zemědělský půdní fond mj. též orná půda, nemůže být o charakteru pozemku pochyb. Nadto není podle krajského soudu ani rozhodné, zda v katastru nemovitostí je jako způsob ochrany zemědělský půdní fond výslovně uveden. Krajský soud konstatoval, že se nelze ztotožnit ani s argumentací žalobce, že jeho pozemek není zemědělsky obhospodařován, jelikož tomu neodpovídají skutková zjištění správních orgánů (která nebyla žalobcem rozporována), že sám žalobce užívá pozemek pro sečení krmiva pro domácí zvířata. Podle krajského soudu nemá samotné vydání územní studie žádný přímý vliv na využití či užívání konkrétních pozemků a jejím zveřejněním nemohlo dojít ke změně ve vztahu k naplnění podmínek vymezujících, které pozemky tvoří zemědělský půdní fond dle zákona o ochraně ZPF.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[9] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[10] Stěžovatel namítá, že dotčenému pozemku nelze přiznat ochranu podle zákona o ochraně ZPF, jelikož závěry uvedené v rozhodnutích Nejvyššího soudu týkající se potřeby naplnit formální i materiální znaky pro zahrnutí pozemku do ZPF jsou obecně platné. Stěžovatel souhlasí s tím, že účelem zákona o ochraně ZPF je mj. zabránit odnětí dotčených pozemků ZPF jejich faktickým užíváním k jiným účelům a že změny právního režimu pozemku lze dosáhnout jen zákonem předpokládanými způsoby, nikoliv jeho faktickou nezákonnou změnou, ale formální stav evidence pozemku v katastru nemovitostí nemůže být jediným kritériem pro určení, zda je součástí zemědělského půdního fondu. Takový závěr by ostatně v podstatě vylučoval, aby se v pochybnostech charakter pozemku vůbec zkoumal, neboť o právním režimu pozemku by nikdy nevznikly pochybnosti, respektive by se daly vyřešit jednoduchým nahlédnutím do katastru. Stěžovatel má za to, že rozhodující pro posouzení povahy pozemku je stále materiální kritérium, tj. skutečný stav pozemku, ať již v současnosti či v minulosti, a za součást zemědělského půdního fondu by neměly být považovány pozemky, které nenaplnují nebo nikdy v minulosti nenaplnovaly znaky uvedené v § 1 odst. 2 a 3 zákona o ochraně ZPF.

[11] Podle stěžovatele je zásadní to, že dotčený pozemek je na základě zmíněné územní studie předurčen k využití jako veřejné prostranství, a stěžovatel se domnívá, že od okamžiku jejího zveřejnění nelze pozemek k zemědělským účelům fakticky užívat. Stěžovatel bezprizorný pozemek, který sám pro sebe užívat nemůže, udržuje jeho příležitostným sečením, přestože by z povahy účelu užívání měla takovou péči zajistit obec. Za nepřiléhavý pak stěžovatel považuje závěr správních orgánů i krajského soudu, podle něhož je příležitostné posečení trávy na pozemku jeho užíváním k zemědělským účelům. Podle stěžovatele tak krajský soud pochybil ve svých závěrech ohledně naplnění materiálního znaku při posouzení charakteru pozemku formálně zahrnutého do ZPF.

[12] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[16] Podstata kasačních námitek spočívá v tom, že podle stěžovatele správní orgány i krajský soud nesprávně posoudily, zda dotčený pozemek tvořil z materiálního hlediska zemědělský půdní fond, tedy zda byl „zemědělskou půdou“ a zda tudíž stěžovatel vůbec mohl spáchat daný přestupek užitím takové půdy k nezemědělským účelům, konkrétně k ukládání výše zmiňovaných materiálů na tomto pozemku.

[17] Podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF je „zakázáno užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s odnětím ze zemědělského půdního fondu s výjimkou případů, kdy souhlasu není třeba“. Porušení této povinnosti je sankcionováno jako přestupek podle § 20 odst. 1 písm. c) citovaného zákona.

[18] Podle § 1 odst. 2 zákona o ochraně ZPF tvoří zemědělský půdní fond „pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není“. Pro tyto pozemky zavádí zákon zkratku „zemědělská půda“. Ze správního spisu vyplývá, že pozemek parc. č. X, jehož se rozhodnutí žalovaného týká, je v katastru nemovitostí evidován jako orná půda, se způsobem ochrany jako zemědělský půdní fond.

pokračování

[19] Nejvyšší správní soud v první řadě ve shodě se stěžovatelem uvádí, že pro posouzení, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu, není rozhodné pouze to, jak je tento pozemek evidován v katastru nemovitostí. V rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 As 172/2020 – 26 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„závěr krajského soudu, že pro posouzení, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu, je rozhodující výhradně druh pozemku evidovaný v katastru nemovitostí, za všech okolností neobstojí. Podkladem pro zápis změny druhu pozemku v katastru nemovitostí je totiž pouze trvalé odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 10 odst. 4 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu). Užívat zemědělskou půdu nezemědělským způsobem však lze i na základě dočasného odnětí ze zemědělského půdního fondu, které se v katastru nemovitostí neprojeví. Navíc, pokud by jediným rozhodujícím kritériem byl zápis v katastru nemovitostí, prakticky by ztratilo smysl rozhodování v pochybnostech o tom, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu, podle § 1 odst. 4 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Nelze též přehlížet, že údaj o druhu pozemku není závazným údajem katastru (§ 51 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Tento údaj tedy nemůže být jediným podkladem pro posouzení, zda se jedná o pozemek náležející do zemědělského půdního fondu“.*

[20] Stěžovatel v nyní posuzované věci již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odkazoval na rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. 28 Cdo 1001/2004, a ze dne 8. 12. 2007, sp. zn. 25 Cdo 944/2005. Nejvyšší soud v těchto rozhodnutích své závěry opřel mimo jiné o rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 11. 1995 č. j. 6 A 905/1994 – 15, který stěžovatel rovněž citoval a podle něhož jsou pro zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu podstatné dva znaky: a) takový pozemek je nebo má být zemědělsky obhospodařován a b) je v katastru nemovitostí evidován jako zemědělský pozemek [nyní § 3 odst. 2 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)]. Jak připomíná Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 As 172/2020 – 26, Nejvyšší soud se k uvedenému právnímu názoru přihlásil opakovaně, přičemž *„považuje za zjevné, že ke kvalifikaci pozemku jako zemědělského nepostačí jen naplnění formálního znaku, nýbrž je zapotřebí zabývat se materiálním hlediskem. Naznačený aspekt, neméně zásadní, ba podstatnější pro úsudek o charakteru dotčeného pozemku nelze opomíjet, neboť účelem zmíněných právních předpisů je nepochybně regulace právních vztahů týkajících se pozemků, jež jsou vskutku zemědělsky využitelné a fakticky tvoří zemědělský půdní fond jakožto nenahraditelnou složku životního prostředí hodnou ochrany“* (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 2019, sp. zn. 28 Cdo 3357/2018). Nejvyšší soud dokonce připustil, že by faktický stav pozemku mohl nad absencí znaku formálního převážet s tím, že striktní trvání na důležitosti evidenčního statusu pozemků by nikterak nenapomáhalo naplňování cíle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 10. 2018, sp. zn. 28 Cdo 5610/2017).

[21] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 As 172/2020 – 26, tedy uzavřel, že k výkladu pojmu „zemědělský půdní fond“ existuje ustálená judikatura Nejvyššího soudu, která vedle evidence druhu pozemku v katastru nemovitostí akcentuje i to, zda pozemek je nebo má být zemědělsky obhospodařován. Nejvyšší správní soud v uvedené věci dále konstatoval, že *„nevidí důvod, proč tento výklad nepřevzít i pro věci rozhodované ve správním soudnictví – naopak by bylo nežádoucí, kdyby byl určitému pojmu*

bez dalšího přikládán odlišný význam v závislosti na tom, které větví soudnictví rozhodnutí ve věci přísluší. Proto je třeba uzavřít, že při posouzení otázky, zda je na určitém pozemku zemědělská půda ve smyslu § 1 odst. 2 a § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, je třeba brát v úvahu nikoli jen druh pozemku evidovaný v katastru nemovitostí, nýbrž i jeho skutečný charakter. Současně je však třeba mít na paměti, že pojem „zemědělský půdní fond“ je klíčovým pojmem pro dosah působnosti veřejnoprávní regulace zemědělského hospodaření na pozemcích a dalšího nakládání s nimi. Cílem je nastolení právní jistoty v otázce, zda se na určitý pozemek tato právní regulace vztahuje či nikoliv (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 24/2016 - 61 z 13. července 2017 k „pozemkům určeným k plnění funkcí lesa“ ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů).

[22] Nejvyšší správní soud v citované věci rovněž podotkl, že se sice zmiňovaná judikatura Nejvyššího soudu vztahuje zejména k výkladu zákona o půdě, „za tím účelem však bylo nutné posoudit, zda dotčený pozemek náleží do zemědělského půdního fondu ve smyslu § 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu [srov. § 1 odst. 1 písm. a) zákona o půdě]“. Je tedy zřejmé, že názor krajského soudu v nyní posuzované věci, podle něhož nelze citovanou judikaturu Nejvyššího soudu přijatou v souvislosti s uplatňováním zákona o půdě vztáhnout na výklad § 1 odst. 2 zákona o ochraně ZPF, nemůže obstát.

[23] Nejvyšší správní soud nevidí důvod se od svých závěrů přijatých v rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 As 172/2020 – 26, v nynější věci jakkoliv odchylovat, a to ani v názoru, že tyto závěry nejsou v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 8 As 22/2018 – 52, na který odkazoval krajský soud. Nejvyšší správní soud tehdy skutečně uvedl, že pro závěr o porušení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF je podstatné, že daný pozemek je v katastru nemovitostí evidován jako orná půda. Učinil tak však na základě konkrétních skutkových okolností, které se od nynějších velmi liší. V tehdejších případech porušení citovaného ustanovení spočívalo v tom, že na části zemědělského pozemku byla zpevněná plocha využívána jako pozemní komunikace, přičemž nebylo sporné, že zbývající část pozemku je zemědělsky obhospodařovaná, naproti tomuto v nyní posuzovaném případě dosud nebylo zjištěno, že by daný pozemek byl nebo měl být zemědělsky obhospodařován.

[24] Aby mohlo být posouzeno, zda stěžovatel spáchal přestupek dle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF, měl správní orgán I. stupně nejdříve posoudit, zda se skutečně na pozemku stěžovatele parc. č. X nachází zemědělská půda ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o ochraně ZPF. Správní orgán I. stupně však omezil své zjišťování pouze na skutečnost, že daný pozemek je v katastru nemovitostí veden jako orná půda se způsobem ochrany zemědělský půdní fond, aniž by posuzoval jeho skutečný charakter.

[25] Ze správního spisu není zřejmé, že pozemek par. č. X byl nebo měl být zemědělsky obhospodařován, proto nemohli krajský soud ani žalovaný vycházet pouze z evidovaného druhu pozemků v katastru nemovitostí a bez dalšího odmítnout námitky stěžovatele, podle nichž nebyl-li a ani neměl být pozemek stěžovatele dlouhodobě obhospodařován, nejde o součást zemědělského půdního fondu. Naopak je třeba posoudit, zda tento pozemek byl nebo měl být zemědělsky obhospodařován ve smyslu ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o ZPF

pokračování

(což není možné dovodit pouze z tvrzení stěžovatele v rámci správního řízení, že na tomto pozemku seče trávu), či zda je zápis v katastru nemovitostí v rozporu se skutečností.

[26] Nejvyšší správní soud i v nynějším případě připomíná, jak uznal rovněž stěžovatel, že pro posouzení právního charakteru pozemku nemůže být rozhodující faktická změna, ke které došlo nezákonnou cestou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 9 As 246/2016 – 46). V opakovaně zmiňovaném rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 As 172/2020 – 26, k tomu zdejší soud poznamenal, že „sdílí totiž obavy krajského soudu, že by souhlas s dočasným odnětím pozbyl významu, neboť jakékoliv odnětí by [...] bylo fakticky odnětím trvalým. Kromě toho by se bylo možné vyhnout plnění povinností podle zákona o ochraně ZPF i protiprávním odnětím půdy ze ZPF. Ačkoliv by samotné odnětí bylo jednorázově postižitelné, ve zbytku by dotčená půda pozbyla ochrany dle zákona o ochraně ZPF a k jakýmkoliv nezemědělským činnostem na této půdě by již nebylo potřeba souhlasu orgánu ochrany ZPF (...). Proto bude vždy třeba pečlivě posuzovat, z jakého důvodu není zemědělsky obhospodařován pozemek, který je v katastru nemovitostí evidován jako zemědělský. Nezákonná změna charakteru pozemku v zásadě nemůže požívat ochrany. Nejvyšší správní soud připomíná, že zemědělský půdní fond je chráněn jako základní přírodní bohatství naší země, nenahraditelný výrobní prostředek umožňující zemědělskou výrobu a jedna z hlavních složek životního prostředí (§ 1 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu). Předmětem této ochrany však není zápis v katastru nemovitostí, nýbrž skutečná zemědělská půda. Pokud se ve vzdálenější minulosti změnil způsob využívání pozemku, což znemožní další zemědělské využití půdy, ztrácí formální ochrana zemědělského půdního fondu smysl“. Je proto i v nynější věci na správních orgánech, aby pečlivě posoudily, zda a případně z jakého důvodu není zemědělsky obhospodařován pozemek, který je v katastru nemovitostí evidován jako orná půda.

[27] Stěžovatel v této souvislosti od počátku správního řízení argumentuje mj. tím, že pozemek parc. č. X v jeho vlastnictví se má podle územní studie zpracované v návaznosti na platný na územní plán N. H. stát součástí veřejného prostranství. V této souvislosti stěžovatel předložil ve správním řízení mj. územně plánovací informaci vydanou dne 7. 12. 2016 Magistrátem města Olomouce, odborem koncepce a rozvoje, jakožto příslušným úřadem územního plánování, podle níž je pozemek parc. č. X v k. ú. N. H. v uvedeném územním plánu součástí plochy změn Z1 s funkčním využitím BV – plochy bydlení v rodinných domech, kde převažujícím způsobem využití je bydlení v rodinných domech venkovského charakteru s chovatelským a pěstitelským zázemím samozásobovacího charakteru, včetně nerušících obslužných funkcí místního významu. Dle uvedené územně plánovací informace územní plán stanovil dle § 43 odst. 2 stavebního zákona jakožto podmínku pro popisované využití dané plochy Z1 zpracování územní studie, která měla prověřit celkové urbanisticko-architektonické řešení dané lokality v závislosti na řešení koncepce dopravní a technické infrastruktury území. Tato územní studie, na níž odkazuje stěžovatel, byla dle územně plánovací informace pořizovatelem schválena dne 19. 8. 2013 a dne 20. 8. 2013 byly údaje o této studii vloženy do evidence územně plánovacích činností. Pořízená územní studie navrhuje rozdělení původního pozemku na 12 pozemků pro výstavbu rodinných domů, páteřní komunikaci a pozemek veřejného prostranství. Nově vzniklý pozemek parc. č. X má být dle územní studie součástí ploch veřejného prostranství – zelené pásy kolem komunikace, alej stromů, plochy např. pro dětské hřiště. Ač tedy Nejvyšší správní soud nesouhlasí s názorem stěžovatele, že

již pouhé vydání této územní studie zabraňuje využívání daného pozemku pro zemědělskou činnost, neboť k realizaci využití plochy Z1, předvídaného územním plánem a na něj navazující územní studií, v podobě zástavby rodinnými domy a s tím souvisejícího zřízení obslužné pozemní komunikace a dalších veřejných prostranství je dále třeba vydání příslušných územních rozhodnutí stavebního úřadu, bude na správních orgánech, aby v dalším řízení vzaly i uvedené skutečnosti při posuzování skutečného charakteru stěžovatelova pozemku v potaz.

[28] Vzhledem k tomu, že správní orgány i krajský soud vycházely při posouzení, zda je pozemek stěžovatele součástí zemědělského půdního fondu, pouze z toho, jak je evidován v katastru nemovitostí, nelze zatím postavit najisto, že stěžovatel postupoval v rozporu s podle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF a že tedy spáchal přestupek dle podle § 20 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Závěry krajského soudu i správních orgánů jsou tedy v tomto směru předčasné, neboť nemají oporu v provedeném dokazování.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci se nezákonnost, pro niž je rozsudek krajského soudu rušen, týkala již rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude dle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušujícím rozsudku.

[30] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného správního orgánu, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

[31] Stěžovatel v řízení před krajským soudem uhradil soudní poplatek ve výši 3000 Kč, v řízení před kasačním soudem ve výši 5000 Kč.

[32] Stěžovatel dále vynaložil náklady na své zastoupení. V řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatel zastoupen advokátem Mgr. Jiřím Zbořilem, proto mu náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[33] Náklady stěžovatele na řízení o žalobě spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi ve výši 2 x 3 100 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d)

pokračování

advokátního tarifu], a dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před krajským soudem činí 6800 Kč.

[34] Dále stěžovateli přísluší náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem, které spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi ve výši 3100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti a její doplnění [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], a dále paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před Nejvyšším správním soudem tak činí 3400 Kč.

[35] Celkem tedy přísluší stěžovateli náhrada nákladů zastoupení ve výši 10 200 Kč a společně s náhradou zaplacených soudních poplatků tedy výsledná částka činí 18 200 Kč. K její úhradě stanovil Nejvyšší správní soud žalovanému přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. února 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu